

Veldverslag zeegrasmusmitigatielocaties: begin augustus 2009

Wouter Suykerbuyk en Laura Govers

Op 3 t/m 6 augustus 2009 is een bezoek gebracht aan de mitigatie- en een aantal natuurlijke zeegraslocaties. Reden van het bezoek was de geplande monitoring voor de mitigatielocaties, de natuurlijke populaties werden als referentie bezocht.

Algemene opmerkingen:

Indien mogelijk zijn scheuten geteld. Bij overweldigend succes (dus bij grotere, dichte patches) is de bedekking geschat en de scheutdichtheid binnen die plot voor een aantal dichtheden bepaald. Zo kan toch naar het aantal scheuten per plot gerekend worden.

Dortsman 2007 (03/08/09)

Op drie van de 12 plots is geen zeegras (plot 4, 8 en 11) teruggevonden, op alle andere wel variërend van enkele tientallen tot enkele honderden scheuten zeegras per plot. De oppervlaktes zeegras zijn vaak gering en bedekkingen komen niet boven de 20% uit. Opvallend is dat het zeegras vaker in kleine patches voorkomt in plaats van grote uitgestrekte velden. Zeegras dat er staat, ziet er wel gezond uit en bloeit ook regelmatig (gemiddeld 10-15 %). Wel zijn er redelijk wat (rond de 5 %) bruine bladeren aan te treffen. Wederom zijn er veel epyphyten aanwezig, weinig tot niets aan macroalgen.

Het grote rippelverhaal (grote brede heuvels over de aanplanten) is in een afgezwakte vorm aanwezig. Het verschil tussen top en dal is niet meer dan 5 cm. Dit zorgt er nog wel voor dat sommige delen droger dan wel natter zijn dan de andere.

Figure 1 DM07, plot 3. Gezond zeegras, met redelijk wat epiphyten. Patchy verschijningsvorm.

Zeegras lijkt wat ieler en korter van gestalte dan die van DM07. Op elke plot worden scheuten teruggevonden ook hier variërend van enkele tientallen tot enkele honderden met als uitschieter plot 9 met 1557 scheuten. Bedekkingen zijn over het algemeen vrij laag (rond de 10%), maar soms hoger, rond de 20%. Bloei is vergelijkbaar met DM07, terwijl bruin blad in tegenstelling tot DM07 hier vrijwel uitblijft. Het gebied kenmerkt zich nog steeds door veel juveniele wadpieren en hier en daar enkele vlaktes waar deze juist afwezig zijn. De vlaktes komen vaak overeen met de oude plaggen, maar niet altijd. Sommige plaggen kennen juist wel juveniele wadpieren als bewoners en soms worden vlakken zonder (juveniele) wadpieren buiten de oude plaggen gevonden. Het lijkt dat de compactheid in combinatie met de hoogte zorgen voor de distributie van de juveniele wadpieren op deze locatie. Er worden slechts weinig macroalgen aangetroffen, hooguit wat rottende ulva om de hoekpalen.

Figure 2 Plaggen zijn vaak vrij van juveniele wadpieren. Zeegras iel en kort.

Opvallend zijn grote ronde ringen op het wad (1-2 meter in doorsnee) waar de wadpieren uit verdwenen zijn. Deze ringen liggen met name aan de westzijde van de aanplantlocatie. Mogelijk zijn ze door algen pakketten gevormd.

Figure 3 Ringen met een verlaagde dichtheid juveniele wadpieren.

Dortsman Noord (03/08/09)

De natuurlijke populatie op Dortsman Noord ziet er goed uit. Veel zeegras, ook in de geul. In de geul vrij hoge bedekking (rond de 60 -80 % en subtidaal) en vrijwel aaneengesloten. Op sommige plekken heeft het zeegras last van algen die op het zeegras zijn gaan rotten. Dit zorgt voor een verlies van het zeegras. Ook zijn er relatief veel losse rhizoomeinden binnen de populatie, soms wel 20 cm lang.

Figure 4 Dortman Noord, uitbundige groei in de geul met door algen verstikte plekken. Op het droge wat minder hoge dichtheden zeegras met vaak grote lege stukken.

Het zeegras op de droge plekken heeft zowel een lage als hoge bedekking. Hogere bedekkingen zijn meestal te vinden op plaatsen waar het iets natter is en dit kan tot zeker 90-100 % bedekking gaan. Op andere plekken kan dit slechts enkele procenten zijn. Er wordt dus een heel verschillend patroon waargenomen, maar desalniettemin is het een mooie populatie die toch een aardig areaal bestrijkt. Het zeegras ziet er mooi uit, met zeer veel bloeiwijze en relatief weinig bruine bladeren.

Krabbenkreek Noord (04/08/09) Bezoek van Roy en Anne Marie

Het aantal scheuten per plot op KN08 is sterk verschillend per plot, variërend van geen of enkele (plot 13 en 21), tot enkele honderden (1, 2, 4, 14, 15, 16, 22, 23, 24) tot tussen de 800 en 1100 scheuten (plot 3, 9, 10, 11, 12). Opvallend is het aantal scheuten op de plots 9 t/m 12, welke op 2 onbehandelde en behandelde plots staan. Mogelijk is de goede overleving op de onbehandelde plots te danken aan een onderliggende schelpenlaag / de geografische ligging meer buiten het bereik van de afwateringsgeul.

Het zeegras ziet er over het algemeen gezond uit, waarbij het toch een redelijk aandeel bruine bladeren heeft (meestal beginnend te kleuren, 5-15%). Op enkele plots zit het zeegras sterk onder de epyphyten. Er is nauwelijks bloei waargenomen.

Figure 5 KN08, plot 9. Relatief grote en dichte aaneengesloten patch zeegras.

Het relief op de locatie is afgezwakt, dus niet meer zo geëxponeerd. Vaak lopen kleine geultjes dwars door de plots heen. Het zeegras komt zowel in als buiten deze geultjes voor. Het aandeel algen is gering, voornamelijk knoopwier en ulva. Slechts op 1 van de losse plantenplots is zeegras terug te vinden (18 shoots).

Krabbenkreek Noord natuurlijke populaties

De natuurlijke populaties op Krabbenkreek Noord (KN zuid en KN noord) zijn niet bezocht.

Krabbenkreek Zuid 2007 (05/08/09)

Ook op krabbenkreek zuid 2007 is het aantal scheuten per plot sterk verschillend (varierend van niets, enkele tientallen, enkele honderden tot een maximum een ruime 2000 scheuten). Op het oog is er geen eenduidig patroon te ontdekken in dit beeld. Zo kunnen 2 plots met de zelfde behandeling, die naast elkaar liggen toch een aanzienlijk verschil in zeegrassurvival laten zien.

Het sediment lijkt op de hogere delen wat compacter / cohesiever van aard. Ondanks de aanwezigheid van wadpieren vindt je hier niet een echt maanlandschap terug met bulten en dalen. De bulten zijn afwezig en alleen de dalen resteren.

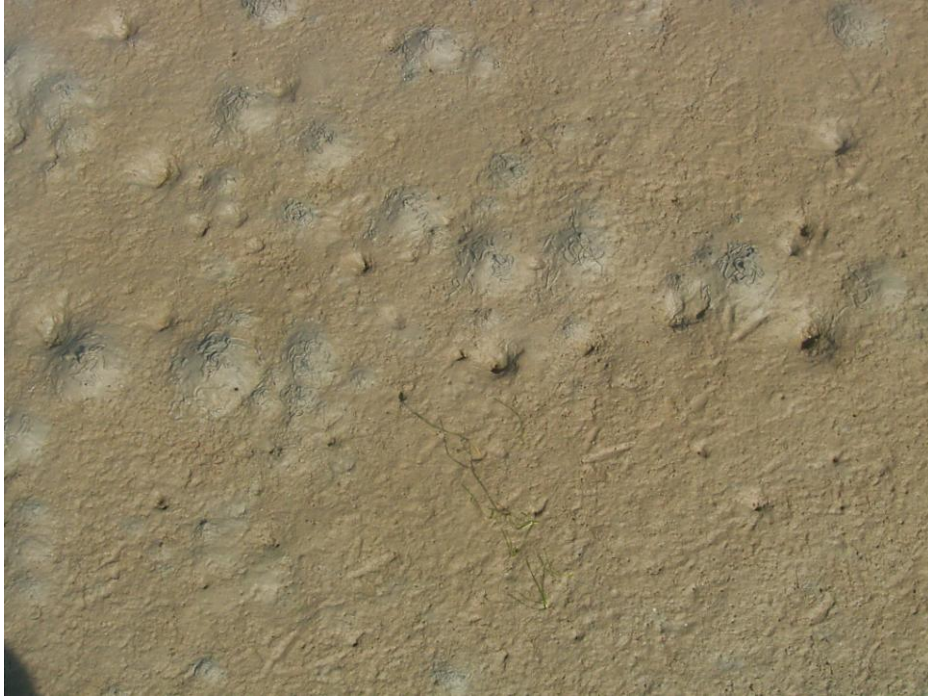

Figure 6 Compact sediment waar een atypisch wadpierreliëf gevonden wordt.

Krabbenkreek Zuid 2008 (05/08/09)

De aanplantlocatie krabbenkreek zuid 2008 kent ook een wisselend beeld in het aantal scheuten, wisselend van enkele tientallen, een goede honderd en een vijftal plots met enkele honderden tot maximaal 1200 scheuten. Over het algemeen wel een minder beeld dan bij KZ07. Ook hier is het sediment lokaal zeer compact. Opvallend is dat op beide locaties op de Krabbenkreek Zuid het zeegras in kleine patches voorkomt.

Figure 7 Stevige ondergrond op KZ08 met enkele shoots zeegras

De aanplantlocatie op Roelshoek is met kop en schouders de beste aanplantlocatie op dit moment. Toch zijn ook op deze locatie grote verschillen zichtbaar tussen de verschillende plots, waarbij enkele plots geen tot weinig zeegras hebben en andere grote, redelijk dichte oppervlaktes aan zeegras kennen. Op het eerste oog lijkt het dat de schelpen over het algemeen een grotere oppervlakte zeegras kennen dan de onbehandelde.

De patches op deze locatie kennen zoveel zeegras (opp en dichtheid), dat tellen van scheuten te tijdrovend is. Dichtheden zijn geschat en scheutdichtheid tellingen zijn verricht, waardoor later een conversie gemaakt kan worden naar het aantal scheuten per plot.

Het reliëf op deze locatie is niet groot te noemen. Toch is het ook geen biljartlaken (meer). Grote(re) ondieptes liggen verspreid over de locatie en lokaal lijkt het alsof zeegras wat hoger komt te liggen (mogelijk door invanging / vasthouden van sediment). De randen van de patches worden gevormd door jonge scheuten (klein en frisgroen) die van de kern afgroeien. Op sommige plekken zie je dan ook dat patches naar elkaar dicht aan het groeien zijn.

Figure 8 Grote, dichte aaneengesloten patch op roelshoek. Randen groeien uit / naar elkaar toe.